

Евроцæдисы Цæстдарæн Миссийы адæймаджы æдасдзинады фарстæтыл кусæг къорд – бастдзинад сфидар кæнын конфликтæй зианбайафæг темтимæ (ассоциатимæ)

Афæлгæст

Адæймаджы æдасдзинады æмæ адæймаджы барты популяризаци тынг нысануæгджын у Гуырдыстыны Евроцæдисы Цæстдарæн Миссийы (EUMM) куыстæн æмæ Тбилисы мидæг Евроцæдисы Цæстдарæн Миссийы раздзог офисæн æмæ регионалон офистæн – Мцхетæйы, Гуры æмæ Зугдиды, уыцы æмкусджытæн стыр æххуыс у, кæцытæ сæ цæст дарынц нысангонд фарстытæм æмæ цæттæ кæнынц хатдзæгтæ.

Регионалон офистæн ис специализирон адæймаджы æдасдзинады фарстæтыл кусæг къордтæ – кæцыты сконды ис 5-7 цæстдарæг, кæцытæ сæ цæст дарынц конфликтæй зианбайафæг цæрджыты царды уавæртæм сæхи конкретон операциты ареалы мидæг. Евроцæдисы Цæстдарæн Миссийы раздзог офисы эксперттæ аразынц нысангонд куыстыты тыххæй координаци æмæ сæ ифтонг кæнынц æмбæлон анализ æмæ

консултацитæй.

Уæдæй фæстæмæ Миссийы фыццаг хатт куы рарвыстой Гуырдыстонмæ, приоритетон уыдис лигъдæтты æмæ конфликтæй зианбайафæг бынæттон цæрджыты хъæугæдзинæдты æмæ æрвылбонон проблемæты сбæлвырд кæнын. «Нормализаци», - кæцы нысан кæны конфликтæй зианбайафæг гоймæгтæн ахæм цæраен уавæртæ сног кæнын кæцы сын уыди хæсты агъоммæ – ай у Евроцæдисы – уæнг бæстæты 'рдыгæй сфидаргонд Миссийы мандаты цыппар бындурæй сæ иу 2008 азы фыццагæм октябрæй, фыццаг Цæстдарæг куы æрцыди Гуырдыстонмæ, кæцы зайы йæ куысты æнæбайсгæ хайæ, фæлæ, кæй зæгъын æй хъæуы абон нормалон царды сæндидзын кæнынны фæндагыл уæвæг цæлхдуртæ хицæн кæнынц уымæй дæр, æмæ 2008 азы хæсты фæуды фæстæ иуæй-иу регионы проблемæтæ реалонæй кæй фæфылдæр ис. Мисси нысан кæны ацы проблемæты æмæ пайда кæны

йæ къухы бын уæвæг механизмтæй проблемæты æрбиноныг æмæ фæрогдæр кæнынæн. Се 'хсæны, бахъæугæ цауы, æндæр æхсæнадæмон организацитимæ æмæ потенциал донортимæ информациы баивды амалæй.

«Цæстдарæг»-ы ацы номыры æвдыст ис афæлгæст Евроцæдисы Цæстдарæн Миссийы архайды фæдыл адæймаджы æдасдзинады къабазы (сферойы).

Цы у адæймаджы æдасдзинад?

Традиционæй, «Адæймаджы æдасдзинад» æркатгонд цыд, куыд темты (ассоциатиты) физикон хъахъхъæддзинад. Хæрз чысыл раздæр йе 'мбарынад уæрæхгонд æрцыд, кæцымæ хауы адæймаджы бартыл ориентацигонд ахаст. Абон стыр хъусдард здæхт цæуы индивидмæ æрмæст йæ физикон хъахъхъæддзинад нæ, фæлæ ма йæ ахæм тæссагдзинадæй бахъахъхъæнын, цахæм у гæвзыккдзинад, низ æмæ æххормагдзинад. Адæймаджы æдасдзинад, Миссийы цæстæнгасмæ гæсгæ, куы ранымайæм æрмæстдæр иу хай уæд нысан кæны: экономикон æдасдзинады, æнæниддзинады æдасдзинады, экологион æдасдзинады, æхсæнады æдасдзинады æмæ æнд.

Куыд кусы Гуырдыстыны Евроцæдисы Цæстдарæн Мисси адæймаджы æдасдзинады фарстæтыл

Раздæр ма куыд фæнысан кодтам, уымæ гæсгæ, Миссийы мандаты сæйраг компоненту – «Нормализаци».

Нормализацимæ хауы адæймаджы æдасдзинад æнæхъæнæй, кæцымæ хауы ахæм фарстытæ, цахæм у, - дыууæрдæм цæуын сæрибарæй, зæххыты бакусын æмæ хисæрмагонд документты исады барад. Амæ Мисси йæ хъус дары лæмбынæгæй, анализ аразы уавæрæн æмæ цæттæ кæны хыгдлæвæрдтæ адæймаджы æдасдзинады тыххæй æмæ рахицæн кæндзæн адæймаджы æдасдзинады къордты, кæцытæ сæ хъус дардзысты мингай адæймагты царды уавæртæм, кæцыты бартæ æмæ уавæртæ нырма ноджы хæлд цæуынц. Миссийы цæстдарджытæ аргъ кæнынц уыдоны дыууæрдæм цæуыны сæрибардзинадæн, хисæрмагонд-дзинады барты хъахъхъæдæн, медицинон объектæн, ахуырадæн, хъæууон-хæдзарадон зæххытæн æмæ донæн, рæсттæрхонæн, базартæн æмæ администрацион арæнты иннæ фарс базар кæныны æнцонвадатдзинадæн. Адон сты сæйраг æнæмæнг-хъæугæ сæрибардзинадтæ, кæцытæ сæ ахадындынад æвдисынц экономикон гæнæндзинадтыл дæр. Цæрæн уавæрты тыххæй информацийы æрæмбырд кæныны нысанæй, Евроцæдисы Цæстдарæн Миссийы цæстдарджытæ æрвылбон дæр æмбæлынц бынæттон цæрæг официалон гоймæгтимæ, афтæ-ма æхсæнадæмон æмæ æмбæстагон æхсæнады организацитимæ æмæ эксперттимæ. Фембæлдтæ арæх уагд цæуы Абхазийы æмæ Хуссар Ирыстоны административон арæнты хæххытæм æввахс. Мисси ма ноджыдæр фембæлы æмæ фæныхас кæны лигъдон гоймæгтимæ Гуырдзыстоны хицауады 'рдыгæй контролгæнгæ территорияыл,

кæцытæн сæ фылдæр хай (45%) коллективон центрты цæры, æмæ кæцытæ не сты цæрынæн æмбæлгæ.

Миссийы специалон адæймагты æдасдзинады къордты æмбæлгæ персоналæн, куйд æгъдаумæ гæсгæ, ис уæрæх экспертиза æмæ прфессионалон фæлтæрддзинад адæймаджы барты æмæ æдасдзинады хъахъхъæныны. Миссийы раздзог офис Тбилисы координаци кæны алы регионалон офисæн, кæцыйы нысан у Гуырдзыстоны æнæхъæн территорияыл аххæссын, æмæ сын дæтты уынаффæтæ Миссийы адæймаджы барты æмæ гендеры фарстæтыл уынаффæгæнджыты æххуысæй. Адæймаджы æдасдзинады расидæнты (проблемæты) æдзухон ивгæ ахастмæ гæсгæ, Миссийы раздзог офис регуляронæй ног кæны (фарст æвæры) Брюсселы Евроцæдисы институттимæ координаци кæнгæйæ, цæмæй аккаг информаци бадæттой уынаффæ исæг гоймæгтæн бынæттон æмæ Евроцæдисы æмвæзадыл.

Адæймаджы æдасдзинады къордтæ регуляронæй æмбæлынц институттимæ æмæ агентадтимæ,

кæцытæ дзуапдæттæг сты адæймаджы æдасдзинады тыххæй аккаг политика бакусыныл æмæ сæххæст кæныныл. 2009 азæй Мисси организovat кæны регулярон «Информацийы баивыны фембæлдтытæ» (ISM) Гуырдзыстоны æмбæстагон æхсæнады организаци кæнынынæн, куйд Зугдиды, афтæ Тбилисы. Ацы фембæлдтытæ бынæттон цæрджытæн дæтты платформæйы уæвæг ситуациы фæдыл сæ цæстæнгасты æмæ информацийы баивыны æмæ дæтты Миссийæн гæнæндзинад, сæххæст кæна æмбæстагон æхсæнады минæвæртты информиркæнынад конфликтимæ баст фарстæты тыххæй. Информацийы баивыны фембæлдтытæ Гуырдзыстоны Евроцæдисы Цæстдарæг Миссийы иу кæны æнæхицауадон организацитимæ æмæ сын стыр ахъаз кæны Миссийæн фæарфдæр кæна зонынад бынатыл уæвæг адæймаджы æдасдзинады фарстæты æмæ æмбæстагон æхсæнады инициативтæм уый фæстæ æркæсынæн.

Миссийы адæймаджы æдасдзинады фарстæтыл кусыны сæйраг бындур раст сæхæдæг цæстдарджытæ сты. Миссийы цæстдарджытæ сты Евроцæдисы 26-уæнг бæстæйæ, уыдонмæ ис алыварсон цард-уагон фæлтæрддзинад æмæ спецификон зонынад æмæ интересæ гендеры, æмбарады, æхсæнадон фæткæвæрды æмæ адæймаджы барты фарстæты. Банысангонд алыварсон фæлтæрддзинад ахъаз у адæймаджы æдасдзинады къордтæн куйсты æмæ специализацийы мидæг.

Иу бон Гуры

адæймаджы æдасдзинады фарстæтыл кусæг къорды цæстдарæджы цардæй ...

Херард дæ Бури, Нидерландтæ, Адæймаджы æдасдзинады фарстæтыл кусæг къорды цæстдарæг – Гуры регионалон офис

Цæмæн у уæ куйсты нысануæгджын?

Мах ахсджиаг роль æххæст кæнæм æргом конфликты ногæй райдайын сæрæй аиуварс кæнынæн æмæ конфликты дыууæ фарсæрдыгæй адæймагтæн ныхас кæныны гæнæндзинад раттыны. Нæ мониторингы куйсты фæрцы, мах тырнæм нормалон цард 'рыздахæм уыцы адæймагтæн, кæцыты цард алкæмæй фылдæр зианбайæфта, уæлдайдæр та уыдонæн, кæцытæ административон арæнон хæххмæ 'ввахс хъæуты цæрынц.

Æз стыр нысануæг дæттын ацы куйстæн æмæ сæрыстыр дæн, уымæй, æз дæр дзы хайад кæй исын.

Адæймаджы æдасдзинады тыххæй цы хæслæвæрдтæ сæххæст кæндзыстут абон æмæ куйд бады ацы куйсдзинад адæймаджы æдасдзинады фарстæтыл кусæг къорды иумæйаг планы?

Абон нын Гуры ис социалон лæггæдты агентадимæ интервью, цæмæй равзарæм æмæ райсæм исты сногонд кæнæ ног аккаг информаци агентады куйсты фæдыл æмæ ма цахæмфæнды æнæаргъæвгæ фарстæйы тыххæй дкæр. Уый фæстæ мах ацæудзыстæм Плауы æмæ Квешы хъæутæм, цæмæй бынæттон цæрджытимæ фембæлæм æмкæ скæ райсæм ног информаци нуазыны доны, ирригацион системæты æмæ хъæууон-хæдзарады зæххыты бакуысты æнцонвадатдзинады тыххæй, афтæ ма ноджы æдасдзинадимæ баст цахæмфæнды фарстæйы тыххæй. Ай стыр нысануæгджын у, уымæн æмæ, куйд Мисси, мах хъуамæ фенæм æмæ байхъусæм нæхæдæг, куйд кусы æнæрбæстонгонд конфликт бынæттон цæрджыты сæйрагдæр хъæугæдзинадты æнцонвадатдзинадыл, цæмæй сын базонгæ кæнæм информаци уынаффæйы исæг гоймæгты тыххæй Евроцæдисы æмæ бацагурæм проблемæйы алыг кæныны гæнæнуæвæг амæлтты административон арæнон хæххы дыууæ фарсæрдыгæй уынаффæ исæг гоймæгтимæ иумæ.

Чи уын баххуыс кæндзæн абон?

Мæнæн абон баххуыс кæндзæн мæ коллегæ Адæймаджы æдасдзинады фарстæтыл кусæг къордæй, Карин Эклунди Швецийæ æмæ тæлмацгæнæг Нино Гуырдзыстонæй.

Цас рæстæг бахъæудзæн патрулир кæнынæн?

Патрулир кæнын плангонд цæуы фондз сахатæй, æхсæз сахатмæ, фæлæ фæлтæрддзинадмæ гæсгæ, адæймагтимæ ныхас кæныны рæстæг адаргъ вæййы æмæ уæд патрулиркæнынад дæр фылдæр рæстæг ахæсдзæнис.

Адæймаджы бартæ Миссийы æмæ Евроцæдисы архæйдтыты бындурæн

Адæймаджы барты æмæ сæйраг сæрибардзинадтырдæм лæггад кæнын Евроцæдисы централон æргъад у æмæ йæ архæйдтытæн æнæмæнгхъæуæг у, се 'хсæн æхсæнадæмон партнеримæ кусынаен дæр. Евроцæдисы алы Мисси дæр хæсджын у сæххæст кæна йæ куыст адæймаджы барты сæйраг принциптæм гæсгæйæ. Гуырдыстыны Евроцæдисы Цæстдарæн Мисси уый æххæст кæны адæймаджы барты фарстæты тыххæй информацийы æмбырд кæнынæй, сбæлвырд кæнынæй æмæ анализ кæнынæй æмæ Евроцæдисы уæнг паддзахадты регуляронæй зонгæ кæны адæймаджы барты халыны тыххæй. Мисси пайдæ кæны хорз цæстдарæг коммуникацион механизмы – инцидентты превенцийы æмæ сыл реагир кæнынны механизмы фембæлдтытæ, афтæ ма ноджы Миссийы рдыгæй опериронæй тæвд хахы – конфликты фæрстимæ адæймаджы барты æмæ æхсæнадæмон гуманитарон тæрхоны расидæнтыл уынаффæйæн.

Миссийы алыцæстдарæгæртæ къорды дæр (адæймаджы æдасдзинадæн, аккагдзинад æмæ административон арæнон хахы фарстæтыл) хæсджын у адæймаджы барты фарстæты тыххæй идентифицир кæнын æмæ хыгдлæвæрд дæттын. Аимæ иумæ, Гуырдыстыны Евроцæдисы Цæстдарæн Миссийы адæймаджы æдасдзинады фарстæтыл кусæг къордтæ сæйраг роль æххæст кæнынц биноныг мониторинг æмæ ахæм фарстæты тыххæй хыгдлæвæрд аразын. Тбилисы архайæг адæймаджы барты фарстæтыл уынаффæгæнæг анализ аразы бынатыл райсгæ информацийæн адæймаджы барты æхсæнадæмон барады, æхсæнадæмон гуманитарон барады æмæ æхсæнадæмон стандарттæм гæсгæйæ. Уымæй дарддæр ма 2008 азы хæсты фæстиуджыты æхсæнадæмон бадзырдтимæ, æрвылбонон æхсæнадæмон барадимæ æхсæнадæмон барады æндæр иумæйаг принциптæм гæсгæ уæвыны аргъдзинады. Адæймаджы барты уынаффæгæнæг ма афтæ дæр бæрæг кæны лæмбынæг исбонны барты æмæ сæ хъахъæнынады. Амæ хауы Гуырдыстыны культурон æмæ религион цыртдзæвæнтæ, этникон къаддæр хæйттимæ æмахастытæ, конфликттимæ баст æхсæнадæмон тугтæрхоны (уголовон) хъуыддæгтæ, фыдзæрдæйы взæг кæнæ фыдзæрдæдзинады бындурыл саразгæ фыдракæнды цаутæ, миграцийы фарстæтимæ баст хъæугæ документацы, ахизыны режим кæнæ лигдон гоймæгтæ, æрцахсты цаутæ æмæ æрцахсты уавæртæ.

Гуырдыстыны адæймаджы барты уавæрты тыххæй информацийы æвæстиатæй ифтонг кæнынæн, Гуырдыстыны Евроцæдисы Цæстдарæн Мисси сарæзта специализацигонд æмгуыстдзинады хызæг (ксел), кæцы баиу кæндзæн регионалон офистимæ æмæ Миссийы раздзог офисы кæрæдзимæ. Ацы хыз (ксел) регуляронæй аразы фембæлдтытæ бæстæйы адæймаджы барты фарстæты фæдыл æппæты ногдæр цауты, фæзындыты æмæ тенденцитæм æркæсынæн. Ацы фембæлдтытæ æмæ информацийы регулярон баивд хуыздæр кæны куыд Миссийы мониторингы, афтæ адæймаджы барты сферойы фæзындыты анализ бынатыл, гæнæндзинад ын дæтты хуыздæр бадæтта информаци Евроцæдисы уæнг паддзахадтæн æмæ æхсæнадæмон партниортæн.

«Æхсызгон мын у уый уынын, куыд зæрдиагæй архайынц маæ коллегæтæ регионалон офисты адæймаджы барты популяризаци кæнынны фарсхæцынæн. Уыдон организаци аразынц баивды фембæлдтытæн бынæттон цымыдисгæнæг фæрстимæ, гæнæхицауадон организацитимæ æмæ паддзахадон гæстимæ. Уыдон æмбырд кæнынц информацийы æфхæрд къордты æмæ адæймаджы барты фехæлды тыххæй. Информацийы æрæмбырд кæнынæн æмæ басгарынæн дзæвгар рæстæг хъæуы, зæгъæм, дыууæрдæм цауыны сæрибардзинады кæнæ мадæлон æвзагыл ахуырад райсыны бары тыххæй, фæлæ уыдон уæддæр сæ ныфс нæ сæттынц цалынкæ реалон дзуапп не ссарынц», - Радка Рубилина, Евроцæдисы Цæстдарæн Миссийы адæймаджы барты фарстæты уынаффæгæнæг.

Иу бон Зугдиды адæймаджы æдасдзинады фарстæтыл кусæг къорды цæстдарæджы цардæй..

Надежда Друмева, Болгари, Адæймаджы æдасдзинады фарстæтыл кусæг къорды цæстдарæг – Зугдиды регионалон офис

Цæмæн у уæ куыст нысануæгджын?

Æз нымайын маæ куысты иттæг ахсджиагыл, уый тыххæй æмæ адæймагимæ, кæцыимæ маæ куысты рæстæджы æмбæлын – уæлдайдæр та лигдон гоймæгтимæ, кæцытæ уæззау царды уавæрты сты. Адæмимæ ныхасгæнæгæйæ хуыздæр бамбарæн ис уыцы расидæнты тыххæй, се 'хсæн ахæм фарстæты фæдыл, цахæм у дыууæрдæм цауыны сæрибардзинад Абхазимæ административон арæнон хаххыл,

адæймаджы барты халыны цауы æмæ социалон æдасдзинады æмæ социалон æххуысы æнцонвадатдзинад. Ацы фарстæты мониторинг уæлдай нысануæгджын у, уый тыххæй æмæ Миссийæн æххуыс кæны сахуыр кæна, цæййас зиан райстой адæймагтæ æмæ цæмæй иуæй-иу хатт райсой потенциалон хатдзæгтæ, кæцыты равзарын гæнæн ис тæвд хахы кæнæ инцидентты превенцийы æмæ сыл реагиргæнæны механизмы æххуысæй. Мæнæн ацы куысты æппæтæй сæрыстырдæр хай бынæттон цæрджытимæ æмахастытæ сты, уымæн æмæ гуырдыгæгтæ болгайрæгты хуызæн сты. Уыдон хæларзæрдæ, æргомзæрдæ, хъарм, хорз æмæ уазæгуарзон адæм сты. Ахæм æнкъарынад мын ис, цыма мæхи хæдзары дæн.

Адæймаджы æдасдзинадимæ баст цы хæслæвæрдтæ сæххæст кæндзыстут абон æмæ куыд бады ацы куыстдзинад адæймаджы æдасдзинады фарстæтыл кусæг къорды иумæйаг планы?

Абон махæн ис специалон хæслæвæрд – æрæмбырд кæнæм информаци тыллæг æрзады тыххæй, кæцы фæстаг цалдæр азы дæргы бирæ адæймагæн проблемон сси инвазивон зианхæсджытæм гæсгæ. Афтæ ма мах ныхас кæнæм бынæттон гæнæхицауадон организацитимæ, кæцытæ кусынц гендерон нысанæй тыхмидзинады фарстæйыл уыцы хъасты бахасты æмæ йæ хъахъхъæды механизмы фæдыл, кæцытæ уыдонæн ис бынæттон темты, афтæ ма ноджы ацы механизмтыл сылгоймæгты райсты фæдыл. Æрвылазон тыллæгыл зианхæсджыты цауæг ахадындынады мониторинг нысануæгджын хæслæвæрд у, уымæн æмæ ай у экономикон æдасдзинады барæн уыцы адæмæн, кæцыты бинонтæй æфтиаг, зæгъæн ис æмæ æнæхъæнæй баст у хъæууон хæдзарадимæ. Гендерон нысанæй тыхмидзинад уæрæхæй у нымадмæ ист, куыд конфликты барометр – тыхмидзинады рæзт бинонты хсæн историонæй уæрæх æхсæнады конфликты раздзæуæг уыд. Уымæй дарддæр ма, сылгоймæгты, нæлгоймæгты, лæппуты æмæ чызджыты хиæдасдзинад адæймаджы сæйрагдæр бар у æмæ адæймаджы æдасдзинады фарстæтыл кусæг къорды махæн нæ куыст раст амæн аргъ кæнын у.

Чи уын баххуыс кæндзæн абон æмæ кæцы сферойы сæххæст кæндзыстут уæ хæслæвæрд?

Маæ æхсæнадæмон коллегæтæ мын баххуыс кæндзысты аныхас кæнынæн адæймагтимæ, цæмæй информаци æрæмбырд кæнæм, сбæрæг æй кæнæм æмæ анализ саразæм адæймаджы барты æмæ гендеримæ баст фарстæтыл. Адæймаджы æдасдзинады фарстæтыл кусæг маæ къорды коллегæтæ абон сты Давидæ Моура, Люксембургæй æмæ тæлмацгæнæг Манана Гуырдыстынаей.

Цас рæстæг бахъæудзæн патрулир кæнынæн?

Маæ патрулиркæнынад райсом 9 сахатæй байдайдзæн æмæ изæры 5 сахатыл фæуыдзæн. Иуæй-иу хатт, исты конкретон хæслæвæрд куы вæййы æмæ нæ куы бахъæуы фылдæр адæмимæ аныхас кæнын, цæмæй райсæм «уæрæх хуызист», уæд патрулиркæнынад гæнæн ис æмæ фылдæр рæстæгмæ адаргъ уа.

Гендерон æмбарады рæст Евроцæдисы Цæстдарæн Миссийы иумæйаг бæрндзинад у

Гуырдыстыны постконфликтон ситуацийы мониторингы рæстæджы, Евроцæдисы Цæстдарæн Мисси сифтонг кæндæн, цæмæй сылгоймæгтæ æмæ нæлгоймæгтæн уагъд æрцæуа æмхуызон консультацитæ, цæмæй хуыздæр æмбæртгонд уа гуырдыаг æхсæнады сæ хицæнгонд ролты æмæ гендерон æмбарады ахадинад адæймаджы æдасдзинадыл, се хсæн тæрхондон, хисæрмагонд, экономикон, æнæниздзинады, хæлцæдон продукттæ æмæ æрдзхæххæды æдасдзинад

Гендерон æмбарæд у Гуырдыстыны Евроцæдисы Цæстдарæн Миссийы куысты бындур. Гендерон ролты æмæ æмахастыты хицæндзинæдтæ базонын æххуыс кæны миссийæн хуыздæр бамбара, цы хуызæн базан кодта конфликт уыдонæй алкæмæндæр. Уый базоныны фæдыл, Мисси хуамæ аныхас кæна куыд сылгоймæгтимæ, афтæ нæлгоймæгтимæ дæр, уый фæстæ та цæстæнгас хуамæ санализ кæна хыгъдлæвæрд сцæттæ кæна. Ай у Евроцæдисы Цæстдарæн Миссийы алы къорды Фокусы фарста, се хсæн адæймаджы æдасдзинады фарстæтыл кусæг къорды

«Гендерон фарстæты факторы æмæ гендерон æмбарады æрбиноныг кæнын Гуырдыстыны Евроцæдисы Цæстдарæгон Миссийы иумæйаг бæрндзинад у. Гендерон фарстæты координаторты хызæг (ксел) æвдисы тынг зынаргъ ресурсы бынатыл нæ патрулон къорды æрвылбонон мониторингы мадзæлтты гендерон интеграцийæн. Æнæмæнгхæуæг у системон тыхархайд нæ куысты гендерон перспективы æнтыстджынæй æмæ мидисджынæй интегриркæнынадæн: - алы æмкусæг дæр нысануæгджын роль хуамæ æххæст кæна», - Сина Рамо, Миссийы уынаффæгæнæг гендерон фарстæтыл.

ИНО-йы Æдасдзинады Советы резолюци 1325 – сылгоймæгты, сабырад æмæ æдасдзинады фæдыл уыцы хицæндзинæдты æрмæст нымæдмæ нæ исы, зæгъæм куыд хызæмар кæнынц устытæ, лæгтæ, лæппутæ æмæ чызджытæ конфликтты тыххæй, фæлæ ма хуысын кæны, цæмæй иугæндзойнон сабырад æрмæстдæр уыцы цауы гæнæн ис æмæ уа, кæд æмæ сылгоймаг хайад исы уый тыххæй уагъд процессты. Евроцæдис æнæххæнæй йæ фарс хæцы ацы резолюцийæн æмæ уымæ гæсгæ райста хисæрмагонд къухдариуæггæнæн принциптæ, се хсæн Евроцæдисы æдасдзинады æмæ хихæххæды политикайы Мисситæм сæ куырдиат, цæмæй æркæсой уыцы гендерон фарстытæм сæ куыстдзинады алы аспекты дæр. Ай нысан кæны анализ уымæн, æмæ цы ахадинад ис æрдæн адæймагты домынæдтыл, расидæнтыл æмæ гæнæндзинæдтыл, гендерон компоненттæй ныппырхгонд бæрæггæнæнты æрæмбырд кæнынæн æмæ анализ скæнынæн, сылгоймæгты æмæ нæлгоймæгтæн æмбæлон фарстæты бацæттæ кæнынæн, æмæ уый ифтонгадæн, цæмæй Евроцæдисы Цæстдарæн Миссийы цæстдарæг къорд, кæцы ацы фарстæты æривæрдзæн, æмæ йе сконды сты куыд сылгоймæгтæ афтæ нæлгоймæгтæ.

Гендерон фарстæты координаторты хызæг (ксел) раздзог æмæ регионалон офистæн къух аразы Миссийы масштабæй гендерон фарстæты сæйраг курсæн.

Æууæнкдзинады сног кæнын ирригацийы æмæ административон арæнон хаххы цур хъæууон-хæдзарадон зæххы хæйтты бакуысты фарстæтыл

Гуырдыстыны Евроцæдисы Цæстдарæн Миссийы Гуры регионалон офисы адæймаджы æдасдзинады фарстæтыл кусæг къорды сконды ис æндæр æмæ æндæр адæмы хатты æмæ фæлтæрддзинады 5 цæстдарæджы, уыдоны фæлтæрддзинад хауы ахæм сферæтæм: æхсæнадон æдасдзинад, æхсæнадæмон адæймаджы бартæ, балæууæндон хæххæд, хорз къухдариуæгæд æмæ техникон фарсхæцынад æнæцудгæ уæвынадæн. Къордмæ хауы темты уæрæх спектры, се хсæн ис быцæусидтæ, кæцыты раз лæууы бынæттон цæрджытæ Хуссар Ирыстыны административон арæнон хаххы акомкоммæ. Ардæм хауынц зæххытæ æмæ ирригацион дон.

Административон арæнон хаххы цур цæрæг цæрджыты 90%-ы баст у хъæууон хæдзарадыл. Уымæ гæсгæйæ, къорд фылдæр хъусдард здахы раст ацы фарстытæм. 2008 азы конфликтты заманы серъезон негативон фæстиуæгтæ æрцыд административон арæнон хаххы дыууæ фарсæрдгæй дæр цæрæг гоймæгтæн. Бирæ зæхкусæгæн йæ бон нæу бакуса уыцы зæххытæ, кæцытæ традиционæй пайда кодта хъæуы хæдзарады нысануæгмæ гæсгæ, æмæ кæцыйыл уыд баст уыдонæн сæ æфтиаг.

Къорд специализацион агентадтæн æмæ æнæхицауадон организацитæн зонгæ кæны йæ хатдзæгты æмæ аргълæвæрдты, се хсæн фырмæгуыры цауты тыххæй дæр. Фæстиуæгæн та, административон арæнон хаххы дыууæ фарсæрдгæй æххуыс райстой цалдæр хæдзары бинонтæ.

Донхорыггæнæн дон иуæй-иу ахсджиагдæр фарст къордæн. Традиционæй донхорыггæнæн дон цыдис донхорыг ситемæйæ Хуссар Ирыстонæй Гуырдыстыны хицауадырдыгæй контролгонд территорийыл. 2008 азы фæстæ бирæ масштабон системæ фескъуыдта йæ функциониркæнынад, цæй фæстиуæгæн дæр хъæууон-хæдзарадон зæххыты стырдæр территориятæ баздадысты æнæ донхорыггæнæн донæй.

Мингай дыргъ-бæлæстæ бахуыс сты æмæ фермертæ фæивтой халсæртты культурæты, кæцыты æрзайынæн бирæ дон хуыди, уыцы халсæрттæй кæцыты къаддæр дон хъæуы, фæлæ ахæм культурæйы халсæрттæн сæ аргъ дæр къаддæр у. донæй пайда кæнын адæймаджы барты сæйрагдæр фарста у.

Нысангонд донхорыг системæты иу хай арæст æрцыд Гуырдыстыны хицауады рдыгæй контролгонд территорийыл зынаргъ донцирæн системæты спайдагæнгæйæ. Аимæ иумæ, адæймаджы æдасдзинады фарстæтыл кусæг къорды ныфс ис, цæмæй къаддæр зынаргъ æмæ ноджы фидардæр гæнæндзинад чизоны агуырд æрцæуа инциденты превенцийы æмæ сыл реакиркæныны механизмы фембæлдтыл арæст дискуссийы фæстиуæгæн.

Гуырдыстоны Евроцæдисы Цæстдарæн Мисси организацæ кæны бынæттон æнæхицауадон организациты фембæлдтæн фæлтæрддзинады баивыны нысанæй

Зугдиды регионалон офисы адæймаджы æдасдзинады фарстæтыл кусæг кьорды сконды ис 7 адæймаг. Уыдонæн ис æмхæццæ æмбæстагон æмæ полицион фæлтæрддзинад. Зугдиды кьорды сæйраг хæслæвæрдтæй сæ иу у регулярон «информациимæ зонгæ кæныны фембæлдты» организаци кæнын, куыд фæткмæ гæсгæ, алы æхсæз – аст кьуырийы мидæг иу хатт. Ацы фембæлдтæ бындуриуæг кæнынц æнгæс фембæлдтытæн, кæцытæ æппæты фыццаг уагъта Гуырдыстоны ИНО-йы Цæстдарæн Мисси, кæцы этапгай ныууагъта бæстæ 2009 азæй. Адæймаджы æдасдзинады фарстæтыл кусæг кьордтæ хайад исынц ацы нысаниуæгджын фембæлдты æмæ арæх фембæлын кæнынц кьухдариуæгады дæр.

«2009 азæй Зугдиды нæ регионалон офис кьухдариуæг кодта информацийы баивды 72 фембæлдтæн нæ бынæттон партнертæ æмæ хайадисæг æхсæнадæмон цымыдисгæнæг фæрстимæ иумæ, цахæм у Евроцæдисы специалон минæвары офис Хуссар Кавказы æмæ Гуырдыстоны кризисы фарстæты æмæ Иугонд нациты тыхмийæ бынативд гоймæгты организаци. Ацы фембæлдтæ кьух аразынц æрмæст нæ партнертæ хсæн хуыздæр æмбарынад цæмæй уа, фæлæ ма нын дæтты уникалон гæнæндзинад, цæмæй Гуырдыстоны цæрджыты базонгæ кæнæм Миссийы мандат æмæ куыстимæ», – Ева Проскова – Гуырдыстоны Евроцæдисы Цæстдарæн Миссийы Зугдиды регионалон офисы хистæры хæдивæг.

«Мах тынг тыхсæм Абхазийы æмæ Хуссар Ирыстоны сабырады арæзтады гæнæндзинæдты къаддæрдзинады тыххæй. Уымæ æнæгæсгæйæ, æмæ конфликты трансформацийы нысанæй бирæ хорз куыстытæ уагъд цæуы. Мах уынæм, цæмæй Евроцæдисы Цæстдарæн Мисси серъезонæй тырны сабырадон уавæры бахъахъæнын», – æнæхицауадон организацийы минæвар информацийы баивды фембæлды Гуырдыстоны Евроцæдисы Цæстдарæн Миссийы.

Алы фембæлды дæр вайы 20-ы бæрц хайадисæг, кæцытæ 18-ы онг æнæхицауадон организацийы æвдисынц, æндæр æмæ æнæдæр регионæй.

Ацы фембæлдты нысан у информацийы баивын Ныгуыуылæн Гуырдыстоны райрæзгæ фæзынды тыххæй, кæцытæ актуалон сты æмбæстагон æхсæнадæн. Хайадисæг организацитæ равдисдысты сæ цæстæнгасы сæ проектты, æхсæнады царды æмæ æрвылбонон расидæнты тыххæй.

«Ацы фембæлдтыл нын бынæттон эксперттæ, æхсæнады алы фæлтæргæй, æххуыс нын кæнынц æргом æмæ ирд формæйæ, цæмæй хуыздæр базонæм бынатыл цæугæ фæзынды райрæзты æмæ адæмы цардыл сæ позитивон ахадындынады тыххæй», – Пекка Матила, Зугдиды регионалон офисы адæймаджы æдасдзинады фарстæтыл кусæг кьорды лидер.

Зугдиды базары нысаниуæгдзинад Галы цæрæг адæмæн

Гуырдыстоны Евроцæдисы Цæстдарæн Миссийы нысæнтæй сæ иуæй-иу нысан у уыцы прогрессы мониторинг, кæцы æххæстгонд æрцыд административон арæнон хаххы дыууæ фарсæрдыгæй цæрæг цæрджытæн æдасдзинад æмæ нормалон царды сæндидзынæн. бирæ рабар-бабары хсæн, кæй зæгъын æй хъæуы, иуæй-иу у сæрибарæй æххæссын хæлцады продукттæ æмæ æндæр æнæмæнгхъæуæг дзаумæттæм.

Зугдиды базар Энгуры хидмæ 10 километрæ æввахс ис, кæцы у сæйраг ахизæн пункт Гуырдыстоны хицауады рдыгæй контролгонд территорийы æмæ Абхазийы хсæн. Уыцы 2000 адæймагæй, кæцытæ æрвылбон рахизынц административон арæнон хаххыл, сæ фылдæр Зугдиды базармæ уазёуаты æмæ хæлцадон продукты æлхæнынмæ рахизынц. Уымæн æмæ нымæд цæуы, цæмæй нысангонд продукци ам Галы базаримæ абаргæйæ асламдæр у. Базары уæйгæнджыты ныхасмæ гæсгæ, уыдонмæ фæлхасгæнджыты фылдæр Абхазийы цæуынц.

2019 азы, Абхазийы дæ-факто хицауады 'рдыгæй Энгуры хидыл контролгонд рахизæн пункты дæргъæвтин периодæй рахизæнтыл æрæвæрд арæнвæрдты фæстиуæгæн фæзынди дзæвгар зындзинæдтæ, куыд базаргæнджытæн, афтæ фæлхасгæнджытæн. Базары уæйгæнджытæ тынг мæт кæнынц сæ фæлхасгæнджыты къаддæрдзинадыл æмæ кæй зæгъын æй хъæуы арæнвæрдмæ гæсгæ сæ æфтиагдзинад дæр цæхгæр фæкъаддæр ис. Галы цæрджытæ Миссийæн фехъусын кодтой, цæмæй уыдон Зугдиды базармæ, цæмæй зоной социалон-экономикон цауты райрæзты æмæ дыууæрдæм цæуыны «Адæймæгтæн хъуама уа бар, «Адæймæгтæн хъуама уа бар, сæрибардзинады тенденцитæ. Базаргæнджытимæ æмæ фæлхасгæнджытимæ дискуссийы фæстиуæгæн æрæмбырдгонд информаци уæрæх кæны Евроцæдисы Цæстдарæн Миссийы анализы æмæ конфликты фæстиуджыты тыххæй хыгъдæвæрды.

Гуырдыстонæн ис алыхуызон этникон ландшафт

Гуырдыстоны Евроцæдисы Цæстдарæн Мисси йæ мандатмæ гæсгæ алы цауы райрæзтмæ лæмбынæгæй йæ цæст дары, уыдон æхсæн къаддæр хайы кьордтæм дæр, цыран социалон экономикон хайадист арæнон у фæлæ æддагон ахадындынад та бæрзонд у. Уымæ æнæгæсгæйæ, æмæ Мисси хорз зындгонд у, фылдæр гуырдынагæвзагон цæрджытæй цæрæг территорийыл, Гуырдыстоны æндæр регионты мидæг адæймаджы æдасдзинады фарстæтыл кусæг кьордтæн фылдæр тых хардз цæуы бамбарын кæнынæн сæ хæслæвæрдты фæдыл, сæ куысты фæдыл æмæ иумæйагæйдæр Гуырдыстоны Евроцæдисы Миссийы ролы бамбарын кæнынæн. Куыд азербайджайнаг, афтæ сомихаг æхсæнадты магуырдынад арæх нæ дæтты уый фадат, ацæуой сæхи хъæуæй иннæ фарсмæ æмæ гуырдынаг æвзаг нæ зонин та сæ кьуылымпы кæны æххæстаргонд хайадист гуырдынаг социалон æмæ политикон царды мидæг. Ацы абаргæ изоляцимæ гæсгæ, азербайджайнаг æмæ сомихаг темты цæрæг бирæ адæймагмæ нæй æххæст информаци 2008 азы конфликты тыххæй, кæнæ сын ис хицæнгъуыз цæстæнгас йæ расайгæ аххосæгты æмæ фæстиуджытыл, кæцы сæйрагдæр у гуырдынаг æхсæнады рапарахатгонд.

Ацы дихотоми арæх парахат цæуы бæстæйы иннæ территорийыл уæвæг политикон уавæрыл æмæ тыхджын кæны, хъуыддаг Хусар Ирыстонмæ æмæ Абхазийы территориятæм куы фæхауы.

Евроцæдисы Цæстдарæн Мисси фæфылдæр кодта йæ куысты уынынад къаддæр хæйтты ареалы уæлдайдæр та азербайджайнаг æмæ сомихаг темты.

Сабитæ уроктæм ацæуынаен рахизынц административон арæнон хаххæй

Скъоламæ цæуы алыхатт æнцон нæу. Иуæй-иутæн райсом рæстæгыл сыстын зын вæййы скъоламæ бацæуынаен. Административон арæнон хаххы кæнæ контролон уадзæн пункты уæвынаддæу æмæ де скъолæйы хсæн ноджы фылдæр вазыгджын кæны. Зугдиды регионалон офисы адæймаджы æдасдзинады фарстæтыл кусæг къорд кусы уый тыххæй æмæ, цæмæй сабитæн сæ бон уа минималон къуылымпымæ ахизын Адæймаджы æдасдзинады фарстæтыл кусæг къорд Зугдиды регионалон офисы уæлдай хъусдард здахы ахуырады барадмæ æмæ скъолæйы ахуырдауæн административон арæнон хаххæй ахызты хъæугæдзинадмæ, цæмæй уыдон сæ мадæлон æвзагыл райсой ахуырад.

2016 азæй абоны онг цъусæй-цъусдæр кæны ахуырдауы нымæц (Сабидонæй 12-æм класы онг), кæцытæ æрвылбон рахизынц административон хаххæй скъолæмæ цæуынаен. 2009-2010 азты æрвылбон 128 сабийы цыдис скъолæмæ. 2016-2017 азты ацы бæрæггæнæнтæ фæкъаддæр сты 39-ы онг, фæлæ 2018 азы ацы бæрæггæнæнтæ уыдысты æрмæст 21-онг. Административон арæнон хаххы акомкоммæ фылдæрæй-фылдæр æмбондты аразын æмæ 2016-2017 азты дыууæ ахизæн пункты сæхгæд къух сарæзта ахизджыты нымæц фæкъаддæрæн.

Иннæтæ та сæ бинонтимæ иумæ цæрынмæ ацыдысты Гуырдзыстоны хицауады рдыгæй контролонд территориямæ.

Сабитæ, кæцытæ æрвылбон хизынц административон арæнон хаххыл райсомæй ныуадзынц сæ хæдзар Абхазийы æмæ рахизынц административон арæнон хаххыл Сабериойы контролонд ахизæн пункты цурмæ, кæцыты уырыссаг арæнгæстæй у комплектонд. Стæй уырдыгæй сабитæ ацæуынц автобусыл, цæмæй Гуырдзыстоны хицауады рдыгæй контролонд территорияыл скъоламæ бацæуой. Урокты фæуды фæстæ та фæстæмæ автобусыл сбадынц æмæ рацæуынц уыцы контролонд рахизæн пункты цурмæ, цæмæй фæстæмæ аздæхой сæ хæдзармæ. Регионалон офис йæ цæст дары сабиты балцмæ æмæ регуляронæй цæуы Сабериомæ, цæмæй йæ хъус дара куыд ахизынц уымæ. Цæстдарджытæ ма афтæ ноджы дæр фæныхас кæнынц скъолæйы директортимæ уроктæм куыд цæуынц уый фæдыл, цæмæй сбæрæг кæной цы къуылымпыдзинад хъыг дары сабиты скъолæмæ цæуынаен.

Æндæр скъолæйы ахуырдауæ æмæ студентæ административон арæнон хаххæй къаддæр арæхдзинадæй рахизынц. Зæгъæм, уыдон ахуыр кæнынц скъолæйы, профессионалон колледжы кæнæ университеты Зугдиды кæнæ

Тбилисы, фæлæ цæрынц иумæйаг цæрæндонны кæнæ сæ бинонты уæнгтимæ иумæ Гуырдзыстоны хицауады рдыгæй контролонд территорияыл. Уыдон æрмæст сабат-хуыцаубон кæнæ скъолæйы Улæфтыты рæстæджы æрбаздæхынц.

Евроцæдисы Цæстдарæн Мисси регуляронæй адæтты ног информацийы Евроцæдисы уæнг паддзахæдтæн æмæ институттæн Абхазийы æмæ Хуссар Ирыстоны скъолæйы ахуырдауы уавæры ситуацийы фæдыл. Мисси йæ фарс хæцы гуманитарон ахасты алы гæнæнуæвæг instansi æмæ форумæн, уыдон æхсæн Инцидентты превенцийы æмæ сыл реагиркæныны механизмы фæлгæтты фембæлдтæн æмæ Евроцæдисы Цæстдарæн Миссийы рдыгæй оперативон тæвд хаххы æххуысæй, къух аразы сабитæн дыууæрдæм цæуыны сæрибардзинадæн, цæмæй сæ мадæлон æвзагыл райсой ахуырад.

«Административон арæнон хаххы дыууæ фарсæрдывгæй цæрæг цæрджытæн æдас æмæ нормалон царды сног кæнын, се хсæн алы сабийы барад райсой ахуырад мадæлон æвзагыл, у Миссийы мандаты сæйраг элемент. Ай у адæймаджы барад!» - Тинеке Рилаерт, Зугдиды регионалон офисы æдасдзинады фарстæтыл кусæг къорды лидеры хæдивæг.

Нæ цæстдарджытæ регуляронæй æмбæлынц тыхфæлгъуыдæй бынативд гоймæгтимæ

Мцхетæйы регионалон офисы адæймаджы æдасдзинады фарстæтыл кусæг къорды ис 9 цæстдарæг. Кæд æмæ дзы цалдæрæн æфсæддон æмæ плицæйон фæлтæрддзинад ис, уæддæр уыдонæн сæйраг æмбæстагон фæлтæрддзинад у. Къорд ныхас кæны æмбæстагон æхсæнады организацитимæ, бынæттон хицауадимæ æмæ æндæр интстуттимæ æмæ гоймæгтимæ адæймаджы æдасдзинады фарстæты мониторинджы фæлгæтты мидæг, уыдон æхсæн бынативды сæрибардзинадыл, тыхфæлгъуыдæй бынативд гоймæгты бартыл æмæ æрвылбон æндæр проблемæтыл, æнæхъæнай Скæсæн Гуырдзыстоны территорийыл.

«Кæд суыдзæн нæ бон фæстæмæ нæ хæдзæрттæм æрбаздæхын?» Æвæццæгæн æппæтæй вазыгджындæр ацы фарст у, кæцыты нæ адæймаджы æдасдзинады фарстæтыл кусæг цæстдарджытæ исынц патруликæныны рæстæджы. Мцхетæйы регионалон офисы адæймаджы æдасдзинады фарстæтыл кусæг къорд регуляронæй бæрæг кæны æппæтæй стырдрæдæр цæрæнуæтты, цыран цæрынц адæймагтæ, кæцытæн нæу сæ бон сæ хæдзæрттæм æрбаздæхын Гуырдзыстоны уæвæг конфликты тыххæй – Цъеровны, Цылканы æмæ Пърезеты. Къорды цæстдарджытæ ма ноджы арæх бæрæг кæнынц афтæ кæй хонынц «Коллективон центрты» - бæстыхæйттæ, кæцытæ цæрынæн нæ уыдысты арæзт, фæлæ сæ ныр цæрынц тыхфæлгъуыдæй бынативд гоймæгтæ – ацы нысангонд бæстыхæйттæ сты Тбилисы æмæ регионты æппæт Гуырдзыстоны масштабæй. Тыхфæлгъуыдæй бынативд гоймæгтимæ ныхас кæнгæйæ мах хуыздæр бамбарæм уыдонæн сæ разы цы проблемæтæ лæууы уыдон тыххæй.

Иуæй-иу хатт цæстдарджыты хæдзармæ фæхонынц уыцы адæймагтæ, кæцытимæ уыдон фæныхас кæнынц патруликæныны рæстæджы. Гуырдзиаг уазæгуарзондзинад хæларзæрдæ æмæ æргомзæрдæ у. адæймаджы æдасдзинады фарстæтыл кусæг къорды уæнгтæ вæййынц гуырдзонбонны дæр, чындзæхсæвы дæр æмæ мæрддзыгой дæр - æмæ фехуыстой бирæ хъыг хабæрттæ сæ хæстæджыты тыххæй, кæцытæ фæзиан сты административон арæнон хаххы иннæ фарс æмæ кæцыты æвæрæн бонны уыдонæн сæ бон нæ баци бацæуы. Ацы визиттæ ноджы фадат дæттынц цæрджытæн раттой фарстытæ нæ куысты æмæ Гуырдзыстоны Миссийы куысты фæдыл.

Миссийы къухдариуæджы курдиат

«Мисси рахицæн кæны ресурстæ адæймаджы æдасдзинады фарстæты мониторингæн, кæцы физикон зианы тасæй бахъахъхъæныны фæлгæттæй уæлдæр у æмæ вæййы, зæгъæм мæгуырдынады фарстæйы, бынативды сæрибардзинады уæвынады æмæ æнæниздзинад хъахъхъæныны лæггæдтыл æнцонвадатдзинад. Нысануæгджын у уый, æмæ Гуырдзыстоны Евроцæдисы Цæстдарæг Мисси дарддæр кæны деталон информацийы дæттын ахæм цауты тыххæй, регионты йæ къордты æмæ Тбилисы раздзог офисы экспертты куысты æххуысæй. Ацы уынаффæты исæг гоймæгтæн Евроцæдисы æмæ Евроцæдисы сæйраг горæтты фадат дæтты цæмæй уой информиргонд бынатыл уæвæг проблемæты тыххæй. Иуæй-иу цауты, ма нын ис махæн фарсхæцыны роль æмæ коммуникацийы роль æмгуыстады къухарæзтæн, кæцы у проблемæты алыг кæныны амал бынæттон цæрджытæн, кæцыты бартæ æмæ уæвынад æлхъывд цæуынц. Мах ахæм фарстæты скъуыддзаг кæнгæм Евроцæдисы Цæстдарæг Миссийы рдыгæй опериргонд тæвд хаххы, Инцидентты превенцийы æмæ уыдоныл реагир кæныны механизмы фембæлдты æмæ æндæр æмбæлон форматты æххуысæй», - Эрик Хог, Миссийы къухдариуæггæнæг, Гуырдзыстоны Евроцæдисы Цæстдарæг Мисси.

European Union Monitoring
Mission in Georgia

www.eumm.eu

Гуырдыстони Евроцæдисы Цæстдарæг Мисси (EUMM) у Евроцæдисы иунæг-иу ныртæккæ архайæг Мисси, кæцы специалонæй лæвæрд цæуы мониторингы тыххæй. 2018 азы 3-æм декабры Европæйаг Совет адарддæр кодта Миссийы мандат 2020 азы 14-æм декабры онг.

Æмб. Эрик Хег (Дания) у Миссийы къухдариуæггæнæг. Раздæр ацы куыст æххæст кодтой Кястутис Янкаускас (Литва), Тойво Клаар (Эстония), Анджей Тышкевич (Польшæ) æмæ Хансйорг Хабер (Германи).

Ныммыхуыр æй кодта Гуырдыстони Евроцæдисы Цæстдарæг Мисси
Контактон информаци: press@eumm.eu

- Дез Дойл, пресс-Спикер
- Уильям Бойд, æхсæнадимæ æмахастыты æмæ Медиаы минæвар
- Нино Сухиташвили, æхсæнадимæ æмахастыты æмæ Медиаы минæвар/Медиа монитор
- Тамта Мегрелидзе, æхсæнадимæ æмахастыты æмæ Медиаы минæвар/Медиа монитор

Нæ сайт у: www.eumm.eu, афтæ-ма www.facebook.com/eumm.geo, https://www.instagram.com/eumm_georgia/ æмæ www.flickr.com/photos/eeas_csdp/albums/72157677976230403